

LIETUVOS NEĮGALIŲJŲ DRAUGIJA

PATVIRTINTA

2020 m. birželio 22 d.

**ASOCIACIJOS
LIETUVOS NEĮGALIŲJŲ DRAUGIJA
2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

2020 m. balandžio 20 d. Nr. 2019/04

Lietuvos neįgaliųjų draugija (toliau – LND) įregistruota 1996 m. birželio 7 d. Organizacijos buveinė yra adresu Saltoniškių g. 31, Vilnius. Identifikavimo kodas: 191676690. LND turi šešiasdešimt keturis asocijuotus narius (juridiniai asmenys) penkiasdešimt septyniuose savivaldybėse Lietuvoje.

Draugija yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo, kurio tikslas suburti negalią turinčius asmenis darbinei, visuomeninei bei kultūrinei veiklai, spręsti neįgaliųjų reabilitacijos klausimus, rūpintis jų mokymu, gydymu ir poilsiu.

Finansiniai metai yra kalendoriniai metai: finansinių metų pradžia – sausio 1 d., pabaiga – gruodžio 31 d.

Draugijos lėšų šaltiniai: gautas valstybinis, ES fondų ir savivaldybių projektinis finansavimas, parama.

2019 m. veiklą tęsė 2016 m. išrinkta LND valdyba, kurios nariai: Zita Kviklienė (Vilniaus apskritis), Aurelija Petronienė (Panevėžio apskritis), Daiva Latvytė (Alytaus apskritis), Antanas Juškėnas (Klaipėdos apskritis), Regina Slabadienė (Utenos apskritis), Edvardas Najulis (Telšių apskritis), Loreta Stašinskienė (Tauragės apskritis), Ignas Mačiukas (Kauno apskritis), Elena Kančiauskaitė (Šiaulių apskritis), Saulius Rakauskas (Marijampolės apskritis).

LND pirmininkė – Jelena Ivančenko.

2019 m. gruodžio 31 d. LND dirbo 8 darbuotojai: Jelena Ivančenko, Evelina Kelmelienė, Kristina Vainienė, Antanas Jasinskas, Lina Arlauskienė, Saulė Vėjelienė, Akvilė Siaurukaitė, Ingrida Pavlovskienė.

Dar 2 darbuotojai įdarbinti išskirtinai projektinėms veikloms.

LND turimos įmonės

VŠĮ „VISLIDA“, įmonės kodas 125446794, Saltoniškių g.31, Vilnius

Vadovė Jelena Ivančenko

Veikla: Poilsio neįgaliems asmenims organizavimas

Apgyvandinimo paslaugų teikimas

UAB "NEGALIA", įmonės kodas 166419473, M. Pečkauskaitės g. 1, Mažeikiai

Vadovas Jevgenij Ševčenko

Veikla: Darbo rūbų ir namų tekstilės siuvimas

VŠĮ "BIČIULYSTĖ", įmonės kodas 122244264, Saltoniškių g.31, Vilnius

Vadovė Aldona Milieškienė

Veikla: Savaitraščio leidyba

UAB "ALINVA", įmonės kodas 149644884, Naujoji g. 16, Alytus

Vadovė Jūratė Kamičaitienė

Veikla: Darbo rūbų siuvimas

AB "PUNTUKAS", įmonės kodas 220119010, Liepyno g.2, Vilnius

Vadovas bankroto administratorius.

Veikla: Medicininė technika ir priedai.

Veikla pagal kryptis

2018 m. LND konferencijos metu patvirtintos veiklos kryptys 2019 metams (tokios pat, kaip ir 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 metais, atsižvelgiant atitinkamai į 2019 m. (NRD) bei kitą projektinį finansavimą):

1. per asociacijos veiklą, teisės aktų stebėseną atstovauti ir ginti neįgalių žmonių pilietines, socialines, ekonomines teises;
2. per aktyvų dialogą su valdžios institucijų atstovais siekti, kad Lietuvoje būtų įtvirtintos JT Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatos ir užtikrinamas tinkamas neįgaliųjų teisių įgyvendinimas;
3. teikti teisinę ir kitą aktualią informaciją ir pagalbą LND asocijuotiems nariams, bei kitiems negalią turintiems asmenims;
4. dalyvaujauti įvairiuose renginiuose, darbo grupėse, susitikimuose.
5. vykdyti LR teisės aktų taikymo stebėseną, teikiant pasiūlymai atsakingoms institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo ir efektyvesnio jų taikymo praktikoje
6. Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimas
7. Pasiūlymų dėl LR įstatyminės bazės papildymo ir galiojančių įstatymų susijusių su neįgalių problematika teikimas ir priežiūra;
8. Aktyvaus poilsio stovyklų ir renginių organizavimas LND nariams.

JT Neįgaliųjų teisių konvencija ir jos Fakultatyvus protokolai.

✓ LND teikia savo ekspertinę nuomonę/poziciją apie JT Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimą Lietuvoje vykdomuose tyrimuose, apklausose bei tarptautiniu mastu vykdomuose tyrimuose.

ES Struktūriniai fondai.

✓ LND įsitraukė į ES finansavimo laikotarpio 2014-2020 m. priežiūrą bei naujojo ES finansavimo periodo 2021-2027 m. planavimo veiklas.

✓ LND vadovas, atstovaujant Neįgaliųjų reikalų tarybą yra paskirtas 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų veiksmų programos stebėsenos komiteto komisijos nariu.

Pastabų ir pasiūlymų teikimas teisės aktų projektams

✓ Dėl Lietuvos geležinkelių transporto kodekso įstatymo Nr. XII-1623 keitimo ir straipsnių papildymo.

✓ Dėl nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013-2020 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo.

✓ Dėl teisės akto projekto Nr. 19-6674 „Dėl specialiojo nuolatinės slaugos, specialiojo nuolatinės priežiūros (pagalbos), specialiojo lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“

✓ Dėl teisės akto projekto Nr. 19-6641 "Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. rugpjūčio 29 d. nutarimo Nr. 831 „Dėl finansinės pagalbos priemonių teikimo neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

✓ Dėl neįgaliųjų asociacijų veiklos rėmimo 2020 metais projektų atrankos konkurso nuostatų.

✓ Dėl lengvųjų automobilių įsigijimo, jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos neįgaliesiems.

Darbas darbo grupėse, komisijose, susitikimuose, posėdžiuose

Grupės, komisijos pavadinimas	Atsakinga institucija	Dalyvaujantys asmenys
Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos komitetas	FMIN	Pirmininkė Jelena Ivančenko
Vilniaus miesto Nevyriausybių organizacijų taryba	Vilniaus miesto savivaldybė	Pirmininkė Jelena Ivančenko
Dėl darbingumo ir neįgalumo nustatymo tvarkos	SADM	Teisininkė Evelina Kelmelienė.
Neįgaliųjų reikalų taryba prie SADM	SADM, NRT	Pirmininkė Jelena Ivančenko
Socialinių įmonių reikalų komisija prie LDB	SADM	Teisininkė Evelina Kelmelienė
Visuomeninės aplinkos pritaikymo komisija prie NRD	SADM, NRD	Pirmininkė Jelena Ivančenko
Ekspertų komisija prie TPPNC	SADM, TPPNC	Pirmininkė Jelena Ivančenko
Vilniaus miesto tikslinės teritorijos vietos veiklos grupė	LND vieni iš steigėjų	Pirmininkė Jelena Ivančenko
Darbo grupė „Dėl Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto svarstymo		Teisininkė Evelina Kelmelienė

Socialinių įmonių reikalų komisija	Užimtumo tarnyba	Teisininkė Evelina Kelmelienė
Sveikatos priežiūros politikos darbo grupė grupės		Teisininkė Evelina Kelmelienė

Tarptautinis bendradarbiavimas

LND iniciatyva kreipimaisi į institucijas, seimo narius

✓ Dėl Lietuvos Respublikos socialinių įmonių ir su juo susijusių lydimųjų teisės aktų svarstymo (*LR Prezidentui, LR Vyriausybei, LR Seimo socialinių reikalų komiteto nariams, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai, LR Seimo neįgaliųjų teisių komisijai, LR Seimui*)

✓ Dėl vaikų su negalia teisių užtikrinimo (*LR Prezidentui*)

Tiesioginis neįgaliųjų asmenų atstovavimas

✓ Pateikti 3 skundai dėl neįgalumo ir darbingumo nustatymo sprendimo peržiūrėjimo, 1 iš jų buvo peržiūrimas iš naujo, du skundai atmesti kaip nepagrįsti.

✓ Pateiktas skundas Užimtumo tarnybai dėl LR užimtumo įstatymo nuostatų. Skundas patenkintas, asmeniui darbo užmokesčio subsidija pratęsta.

✓ Pateiktas skundas VSD „Dėl našlių pensijos skyrimo“

✓ Pateiktas 1 skundas LR vartotojų teisėms, dėl nekokybiškų gaminių.

✓ Atstovauti 3 neįgalių vaikų teisėti atstovai bendradarbiaujant su ugdymo (formaliojo ir neformaliojo) įstaigomis, LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, dėl kokybiškų ugdymo palaugų suteikimo ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų užtikrinimo jų vaikams.

✓ Pateiktas 1 skundas dėl asmens neveiksnumo nustatymo LR teismui.

✓ Atstovauti 2 asmenys, teikiant skundus Valstybinėms ligonių kasoms, LR Sveikatos apsaugos ministerijai dėl nekokybiškų techninės pagalbos ir ortopedinių gaminių.

Svarbiausi klausimai dėl kurių dažniausiai buvo kreiptasi į LND teisinėms konsultacijoms 2019 m.

✓ Dėl LR Darbo kodekso taikymo (atleidimas, išėtinės ir kitos garantijos darbuotojams)

✓ Konsultacijos dėl LR pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatų taikymo.

✓ Dėl darbingumo lygio ir specialiųjų poreikių nustatymo.

- ✓ Dėl šalpos įstatymo nuostatų.
- ✓ Dėl transporto išlaidų kompensacijos ir automobilio pritaikymo neįgaliesiems.
- ✓ Dėl lygių galimybių užtikrinimo neįgaliesiems (JT Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimas)
- ✓ Dėl LR Švietimo įstatymo pakeitimo nuostatų.
- ✓ Dėl LR Socialinių įmonių įstatymo nuostatų.
- ✓ Dėl neveiksnumo nustatymo.
- ✓ Dėl LR priežiūros pagalbos ir slaugos įstatymo nuostatų.

Lietuvos neįgaliųjų draugijos 2019 metais įgyvendinti projektai

1. 2019 m. Neįgaliųjų asociacijų veiklos rėmimo projektas: gautas ir panaudotas NRD prie SADM finansavimas 153 209 Eur.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Įgyvendinti projekto uždaviniai:

- per asociacijos veiklą, teisės aktų stebėseną atstovauti ir ginti neįgalių žmonių pilietines, socialines, ekonomines teises;
- per aktyvų dialogą su valdžios institucijų atstovais siekti, kad Lietuvoje būtų įtvirtintos JT Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatos ir užtikrinamas tinkamas neįgaliųjų teisių įgyvendinimas;
- per bendrus sveikųjų ir neįgaliųjų aktyvaus poilsio renginius skatinti žmonių su negalia integraciją, aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime;
- skatinti neįgalių vaikų ir jaunimo bendravimą, užimtumą, mažinti socialinę atskirtį, ugdyti visuomenės toleranciją;
- sudaryti galimybę žmonėms su negalia lavintis ir išlaisvinti savo menines, kūrybines savybes;
- teikti metodinę pagalbą LND organizacijoms, taip prisidedant prie neįgaliųjų teisių gauti kokybiškas socialinės reabilitacijos paslaugas bendruomenėje;
- kelti tiesiogiai su neįgaliaisiais dirbančių specialistų kvalifikaciją;
- skatinti neįgaliųjų savarankiškumą ir jų integraciją į visuomenę.

Specialistų kvalifikacijos tobulinimas (asocijuotiems nariams)

Organizuoti 2 kvalifikacijos tobulinimo renginiai: LND asocijuotų narių atstovams: konferencija „Asmeninio asistento paslaugų asmenims su fizine negalia teikimo pokyčiai“ ir seminaras „Viešųjų paslaugų teikimas, socialinio verslumo skatinimas“.

Organizuota 30 renginių, susijusių su žmogaus teisių gynimu: 20 susitikimų LND organizacijoms teikiant metodinę pagalbą asocijuotiems nariams.

Neįgaliųjų savarankiškumo ir saviraiškos ugdymas

Vasaros metu LND nuosavu autobusu organizavo 50 stovyklų Šventosios mokymo ir reabilitacijos centre (*Šventosios mokymo ir reabilitacijos centre, Mėguvos g. 13, Palanga*), kuriose dalyvavo 2188 asmenys.

2019 m. III ketvirtyje Šventosios mokymo ir reabilitacijos centre buvo suorganizuotas aktyvaus poilsio renginys: paauglių (11-17 metų amžiaus) ir jų tėvų (tėvių) stovykla „Aš Superherojus“. Stovykloje dalyvavo 20 asmenų, iš jų 12 vaikų turinčių negalią. Stovyklos trukmė 6 dienos. Stovykla buvo orientuota į aktyvaus ir sveiko gyvenimo skatinimą, supažindinimą su sveikos gyvensenos pagrindiniais principais. Stovyklos metu paaugliai turėjo galimybę ne tik aktyviai leisti laiką, dalyvauti turistiniame žygyje bet ir išlaisvinti savo meninius gebėjimus, bei talentus. Buvo organizuota ekskursija į „Roshen“ saldinių fabriką Šilalėje.

Stovykloje dirbo 1 vadovas, kuris su 2 savanoriais stovyklos dalyviams organizavo aktyvaus poilsio veiklas, rūpinosi jų laisvalaikiu. Psichologas dirbo su tėvais, konsultavo juos tiek individualiai, tiek ir grupės. Šioje stovykloje per žaidimus ir patyrimą paaugliai atrado visus penkis savo kūnus: fizinį, dvasinį, estetinį, moralinį ir intelektualinį – skatinami augti visapusiškai darnia asmenybe.

Rugpjūčio 26-31 dienomis, Šventojoje vyko moterų su negalia stovykla „Neregėta Aš“. Stovykloje dalyvavo 15 moterų, iš kurių 15 turinčių negalią. Trukmė 6 dienos. Stovyklos metu buvo siekiama per įvairias veiklas išmokti iš naujo pamilti save, atrasti dar neatrastų moteriškų magijos triukų, prisiliesti prie savo moteriškos prigimties, vidinio pasaulio, susipažinti su moteriškos realizacijos technologijomis, patirti ir išgyventi save iš naujo. Didelis dėmesys bus skiriamas moterų sveikos gyvensenos įgūdžių lavinimui ir moteriškumo atskleidimui.

Meno renginiai

Liepos 1-6 dienomis Šventosios mokymų ir reabilitacijos centre buvo suorganizuota neįgalių menininkų kūrybinės meno dirbtuvės „Karpiniai iš praeities“. Jai vadovavo Virginija Jurevičienė, kuri ne tik supažindino stovyklos dalyvius su viena seniausių tradicinio meno šakų - karpiniais, bet ir stengėsi sudominti, paskatinti kurti, gėrėtis grožiu, kelti kūrybinę motyvaciją, atskleisti gabumus bei susipažinti su dar neatrastomis meno formomis. Stovykloje dalyvavo 15 asmenų, iš kurių 13 turinčių negalią. Trukmė 6 dienos.

Rugsėjo 2-7 dienomis buvo organizuota neįgaliųjų literatūros kūrybinė stovykla „Amžini lietuvių ažuolai“, kurioje dalyvavo 22 asmenys. Sunkią negalią turintiems kūrėjams ši stovykla tampa vienintele galimybe pakeisti įprastą namų aplinką, sužinoti apie literatūros naujoves, susitikti su kitais plunksnos bičiuliais, pasidalinti savo įžvalgomis, patyrimais bei kritika. Pažintis su bendraminčiais padeda ne tik įvertinti jų pasiekimus, bet ir tobulinti savo kūrybą, tai puiki galimybė žmonėms su negalia, kurie dar tik pradeda

kūrybos kelią, nugalėti savo baimes, pasisemti patirties ir patarimų kurti ir į kūrybinį rašymą pažiūrėti kaip į nuotyki.

Šiai stovyklai vadovavo žinoma rašytoja, literatūros kritikė Neringa Mikalauskienė. Stovyklos vadovė buvo atsakinga ne tik už užsiėmimų pravedimą dalyviams bet ir už literatū kūrybinių pasiekimų vertinimą – konsultavo stovyklos dalyvius, atsakinėjo į jų klausimus bei vertino jų sukurtus literatūros kūrinius.

Vyko kūrybiniai vakarai, kuriuose literatai skaitė savo kūrybą.

Kultūros renginiai

2019 m. Lietuvos neįgaliųjų draugija organizavo 7 kultūros renginius.

Liepos 18 d. Talačkoniuose, Balsių malūne, vyko tradicinis šventinis renginys, į kurį neįgalieji iš visos Lietuvos suvažiavo paminėti Baltijos kelio 30-tį. Į renginį susirinko apie 2 tūkstančiai neįgaliųjų, jų šeimos nariai, garbūs svečiai. Renginio metu šventiškai nusiteikę neįgalieji ne tik susikibę rankomis atkartojė Baltijos kelią, bet ir pasidžiaugė kviestiniu mišraus choro iš Latvijos koncertu.

Pirmą kartą renginyje dalyvavo Lietuvos kariuomenės Karaliaus Mindaugo husarų bataliono kariai kurie pristatė savo ginkluotę, karinę techniką ir įrangą. Be šventinio koncerto, kurį vainikavo „SARE ROMA“ pasirodymas, renginio metu tradiciškai vyko iš visos Lietuvos suvežtų neįgaliųjų rankdarbių mugė – Amatų kiemas, kuris prekių gausa ir įvairove stebino lankytojus.

Siekdama įtraukti neįgaliuosius į kultūrinę veiklą, puoselėjant Lietuvos regionų savitumą ir kultūros tradicijas, bei skatinti bendruomeniškumą, LND organizuoja tęstinius neįgaliųjų meno mėgėjų kolektyvų konkursus „Vilties paukštė“ 6 skirtinguose Lietuvos miestuose. Ši neįgaliųjų muzikos kolektyvų tradicijas palaikanti šventė kasmet sukviečia muzikos mylėtojus iš visų Lietuvos kampelių – joje aktyviai dalyvauja beveik visos LND asocijuotos narės. Spalio-lapkričio mėnesiais renginio atrankos turai buvo rengiami šešiuose Lietuvos miestuose. Atrankiniai koncertai vyko Dūsetose, Plungėje, Jonavoje, Tauragėje, Šeduvoje ir Varėnoje. dalyvavo 632 asmenys, iš jų neįgaliųjų 517.

Renginiu siekiama stiprinti meno mėgėjų kolektyvų profesinį lygį, suteikti motyvacijos ir progą pasirodyti bei aktyviai dalyvauti muzikinėje veikloje. Koncertuose dalyvavo 58 meno kolektyvai.

Iš viso 7-iuose kultūros renginiuose dalyvavo 2004 asmenys, iš jų 1779 neįgaliųjų.

2. Šiaulių miesto Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems projektas: gautas ir panaudotas finansavimas – 5638 Eur.

Nauda gavo 50 asmenų iš jų neįgaliųjų 50.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Įgyvendinti projekto uždaviniai:

- Organizuoti nuolatinio, periodinio pobūdžio asmeninio asistento (palydėjimo) paslaugas fizinei negaliai

turintiems asmenis pagal jų poreikius, siekiant projekto tęstinumo.

- Gerinti fizinę negalią turinčių žmonių gyvenimo kokybę, didinant jų darbinį ir profesinį savarankiškumą per vykdomas projekto veiklas.
- Diegti veiksmingus metodus ir priemones bei panaudojant informacinių technologijų galimybes skatinti neįgaliųjų mokymąsi ir integraciją į darbo rinką.

3. Šiaulių rajono Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems projektas: gautas ir panaudotas finansavimas – 8 130 Eur.

Nauda gavo 45 asmenys iš jų neįgaliųjų 45.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Įgyvendinti projekto uždaviniai:

- Organizuoti nuolatinio periodinio pobūdžio asmeninio asistento (palydėjimo) paslaugas fizinę negalią turintiems asmenis pagal jų poreikius, siekiant projekto tęstinumo.
- Gerinti fizinę negalią turinčių žmonių gyvenimo kokybę, didinant jų darbinį ir profesinį savarankiškumą per vykdomas projekto veiklas.
- Diegti veiksmingus metodus ir priemones bei panaudojant informacinių technologijų galimybes skatinti neįgaliųjų mokymąsi ir integraciją į darbo rinką.

4. Projektas „Vilties paukštė 2019“ : gautas ir panaudotas dalinis Kultūros rėmimo fondo finansavimas – 5 300 Eur.

Projekto lėšomis 2019 m. Lapkričio 26 dieną buvo surengtas finalinis „Vilties paukštė 2019“ koncertas Anykščiuose.

Šiuo projektu siekiama, kad būtų stiprinamas meno mėgėjų kolektyvų meninis lygis, motyvuojant dalyvius yra skatinamas jų aktyvus dalyvavimas meninėje, kultūrinėje veikloje, puoselėjant savo krašto kultūrą bei tradicijas.

Siekiama supažindinti visuomenę su Lietuvos neįgaliųjų meninės raiškos pasiekimais, viešinami meno kolektyvai ir jų vadovai, sudarytos sąlygos teigiamai meninės raiškos patyrimo sklaidai.

Spalio – lapkričio mėnesiais buvo rengiami 6 atrankiniai koncertai. Iš kiekvieno atrankinio koncerto, buvo išrinktas 1 geriausiai pasirodęs ir komisijos įvertintas meno kolektyvas. Iš 58 dalyvavusių meno kolektyvų buvo išrinkti 6 geriausi meno kolektyvai iš Rokiškio meno kolektyvas „Laukuva“, Šiaulių raj. meno kolektyvas „Viltis“, Elektrėnų meno kolektyvas „Žara“, Alytaus m. meno kolektyvas „Džūkijos atgaiva“, Ukmergės meno kolektyvas „Goda“ ir Kazlų Rūdos meno kolektyvas „Medlieva“, kurie dalyvavo baigiamajame finaliniame „Vilties paukštė 2019“ koncerte, vykusiame lapkričio 26 d. Anykščių kultūros centre. Koncerto metu profesionalų komisija išrinko 1-3 vietas nugalėtojus, 1 vieta skirta meno kolektyvui „Viltis“ iš Šiaulių raj. 2 vietą užėmė kolektyvas iš Ukmergės „Goda“ ir 3 vieta skirta Kazlų Rūdos kapelai „Medlieva“. Nugalėtojams buvo įteikti „Vilties paukštė 2019“ koncerto apdovanojimai. Finalinį koncertą vainikavo grupės 16 Hz pasirodymas.

5. Projektas „Fotografų su negalia kūrybinė stovykla „Fotografijos alternatyvos““ : gautas ir panaudotas dalinis Kultūros rėmimo fondo finansavimas – 4 000 Eur.

2019 m. rugsėjo 16-20 d. Šventojoje, buvo organizuota fotografų kūrybinė stovykla, kuriai vadovavo profesionalūs menininkai: Dalia Mikonytė ir Adomas Žudys.

Stovykloje dalyvavo 12 fotografų turinčių negalią. Stovyklos trukmė 5 dienos. Foto plenero metu dalyviai buvo supažindinti su trimis skirtingomis fotografijos alternatyvomis:

- Fotograma - analoginio fotografinio atspaudu gavimas nenaudojant foto kameros.
- Skanografija - skaitmeninė fotograma, atvaizdo gavimas naudojant skenerį;
- Kinect skanavimas - atvaizdų generavimas su Kinect kamera, kuri paprastai naudojama kompiuteriniams.

Supažindinus dalyvius su minėtomis technikomis, daug dėmesio buvo skiriama kiekvieno dalyvio individualiai saviraiškai. Kiekvienas dalyvis, susipažinęs su naujais alternatyviais fotografijos būdais, turėjo galimybę praktiškai išbandyti šiuos alternatyvios fotografijos būdus.

Tokio pobūdžio stovykla ne tik sudaro galimybę neįgaliesiems asmenims kokybiškai dalyvauti kūrybinėse veiklose, bet ir sprendžia kasdienes neįgaliųjų problemas - psichologinius sunkumus, kylančius dėl bendravimo trūkumo, menkos savivertės.

Iš stovyklos vadovų atrinktų ir geriausiai įvertintų darbų 2019 m. gruodžio 3 dieną Tarptautinės neįgaliųjų dienos proga buvo surengta fotoparoda.

6. Projektai „Asociacijos atstovų dalyvavimo būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijų darbe“ ir „Asociacijos atstovų dalyvavimo būsto pritaikymo neįgaliesiems vaikams komisijų darbe“: gautas ir panaudotas finansavimas – 22 170 Eur.

Projektų įgyvendinimo laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM 27 mūsų asociacijos atstovus delegavo į 35 savivaldybėse veikiančias būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijas: Akmenės rajono, Alytaus miesto, Alytaus rajono, Anykščių rajono, Biržų rajono, Ignalinos rajono, Jonavos rajono, Jurbarko rajono, Kaišiadorių rajono, Kalvarijos, Kauno rajono, Kazlų Rūdos, Kupiškio rajono, Lazdijų rajono, Marijampolės, Neringos, Pagėgių, Pakruojos rajono, Palangos, Mažeikių rajono, Pasvalio rajono, Plungės rajono, Radviliškio rajono, Raseinių rajono, Skuodo rajono, Šakių rajono, Šiaulių rajono, Šiaulių miesto, Šilutės rajono, Širvintų rajono, Tauragės rajono, Telšių rajono, Varėnos rajono, Vilkaviškio rajono, Vilniaus miesto. Ataskaitiniais metais mūsų deleguoti asociacijos atstovai prižiūrėjo ir tikrino 247 neįgaliųjų asmenų būsto pritaikymo darbus ir 129 būsto pritaikymo neįgaliesiems vaikams darbus.

7. Toliau tęsė 2018 metais pradėtą vykdyti keturių metų projektą „Karjeros galimybių plėtra neįgaliesiems“ : keturiems metams skirtas dalinis ES fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto finansavimas – 272 031 Eur.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2018 m. balandžio 3 d. – 2022 m. balandžio 3 d.

Daugiau informacijos apie projektą ir jo vykdymo eigą bei pasiektus tarpinius rezultatus: www.karjeratau.lt

Per ataskaitinius metus buvo panaudota šio projekto įgyvendinimui 138 806 Eur. Nuo projekto įgyvendinimo pradžios iki 2019 metų pabaigos įsisavinta projekto lėšų už 172 405 Eur sumą.

Kita LND veikla

2019 m. LND laimėti viešieji pirkimai paslaugoms teikti ir atlikti tyrimai įgyvendinant priemonę „Vykdyti JT neįgaliųjų teisių konvencijos ir jos fakultatyvaus protokolo stebėseną”.

- Neįgalaus vaiko teisių užtikrinimo ir pagalbos šeimai tyimas, įvertinant jungtinių tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimo efektyvumą Lietuvoje;
- Švietimo, specialiojo ugdymosi ir švietimo pagalbos prieinamumo neįgaliems vaikams tyrimas, įvertinant jungtinių tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimo efektyvumą Lietuvoje;

Su tyrimais galima susipažinti <http://www.ndt.lt/neigaliuju-teisiu-konvencija/tyrimai/tyrimai-2019-m/>. Ataskaitiniais metais iš šių paslaugų teikimo uždirbta 16650 Eur suma. Per 2017-2019 metus atlikti 5 tyrimai, kuriuos Lietuvos neįgaliųjų draugija laimėjo per Neįgaliųjų reikalų departamento organizuotus viešuosius pirkimus.

LND leidinys „Kartu esame stipresni“.

LND lėšomis buvo išleista knyga „Kartu esame stipresni“. Joje aprašomos organizacijos ištakos, svarbiausios veiklos per 30 metų. Istorijos faktus papildo žmonių pasakojimai, prisiminimai. Knygoje gausu fotografijų. Dauguma jų sukupta savaitraščio „Bičiulystė“, kurios steigėja yra Lietuvos neįgaliųjų draugija. Knygos tiražas 500 vnt.

Konferencija seime „Korupcija negalios nustatymo srityje – stereotipas ar realybė?“

Gruodžio mėnesį LND pirmininkė dalyvavo su pranešimų surengtoje konferencijoje seime „Korupcija negalios nustatymo srityje – stereotipas ar realybė?“. Ši diskusija kilo dėl to, kad yra menkas pasitikėjimas tarnyba – dauguma žmonių mano, kad įstaiga yra korumpuota. Tačiau nepasitikėjimas yra ne tiek tarnyba, kiek visu nustatymo procesu.

Komandiruotė į Stokholmą

Lapkričio mėnesį LND pirmininkė su VŠĮ „Bičiulystės“ darbuotoja Aurelija Babinskiene vyko į darbinę komandiruotę Švedijoje. Buvo susipažinta su neįgaliųjų kompensacinės technikos finansavimo tvarka

Švedijoje ir aplankytas Ortopedijos centras Örebro miesto ligoninėje Švedijoje, kuris ne tik paskiria reikiamus protezus, ortezus ar kitas ortopedijos priemones, bet ir vietoje pats gamina jų dalis, individualiai pritaikydami žmogui.

Interaktyvi sveikatinimo iniciatyva

Kartu su Žalgirio klinika dalyvavome interaktyvioje sveikatinimo iniciatyvoje. Grupė gydytojų odontologų ir mokslininkų, kurie savo žiniomis, sukauptomis praktikoje ir gautomis analizuojant naujausius mokslinius atradimus, siekė pasidalinti su visuomene. Norėdami pasiekti visus Lietuvos gyventojus, besidominčius savo burnos sveikata, paruošė informaciją, kuri bus pateikta naujai kuriamoje internetinėje svetainėje, kur pasitelkdami straipsnius, video ir kitą vaizdinę medžiagą suprantamai ir įdomiai pasakos visiems, kaip nedideli kasdieniai sveikesni įpročiai gali padėti išvengti ar bent sumažinti daugumą odontologinių problemų, o kartu pasiekti ir geresnės bendros savijautos.

Mokymai Rimi Lietuva darbuotojams

LND projekto vykdytoja Lina Arlauskienė ir psichologė Akvilė Siaurukaitė skaitė paskaitą apie „Negalios etiketą“ UAB „Rimi Lietuva“ darbuotojams. Mokymus organizavo Socialinis taksi.

Tarptautinis projektas "Paraskills"

Lietuvos neįgaliųjų draugijos teisininkė Evelina Kelmelienė ir projektų vadovė Lina Arlauskienė liepos 15-19 dienomis Amsterdame dalyvavo tarptautinio projekto aptarime ir pristatyme dėl neįgaliųjų įdarbinimo dalinantis gerąja patirtimi. Projekte dalyvauja 15 šalių, kurios vertindamos kiekvienos šalies patirtį, individualias stiprybes dalinasi savo gerąja patirtimi siekiant žmonių su negalia, kurie turi išsilavinimą, tačiau sunkiai integruojasi į darbo rinką, aktyvaus įdarbinimo bendradarbiaujant su įvairiomis verslo organizacijomis.

Paraskills projekto pagrindiniai tikslai:

- Tvariai ir struktūrizuoti didinti neįgaliųjų darbuotojų socialinį ir ekonominį dalyvavimą
- Mokymosi visą gyvenimą galimybių gerinimas žmonėms su negalia
- Neįgaliųjų darbuotojų įvaizdžio ir stereotipų gerinimas; įrodyti, kad jie yra patikimi ir vertingi darbo jėgos nariai ne tik saugomoje, bet ir atviroje darbo rinkoje
- Mažinant įmonių ir organizacijų nenorą įdarbinti žmones, turinčius darbo jėgos kliūčių, mažinant ar net panaikinant atotrūkį tarp žmonių su negalia ir darbo rinkos.
- Neįgaliųjų darbuotojų pagrindinių ir profesinių įgūdžių gerinimas
- Informacinių ryšių ir ryšių tarp atviros darbo rinkos ir žmonių su negalia gerinimas

Lietuvos neįgaliųjų draugijos 2019 m. parengti projektai, kurie vykdomi jau 2020 metais

1. *Vilties paukštė 2020*: skirtas Kultūros rėmimo fondo finansavimas – 4 000 Eur.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2020 m. birželio 1 d. – gruodžio 18 d.

2. *#SportasVisiems*: skirtas Sporto rėmimo fondo finansavimas – 44 362 Eur.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2020 m. kovo 1 d. – 2021 m. spalio 8 d.

3. *Lietuvos neįgaliųjų draugijos institucinis stiprinimas*: skirtas LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos finansavimas – 45 143 Eur.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2020 m. vasario 1 d. – gruodžio 31 d.

4. *Lietuvos neįgaliųjų draugijos veiklos rėmimo projektas*: skirtas Neįgaliųjų reikalų departamento prie SAM finansavimas – 112 727 Eur.

Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2020 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

Iš viso 2020 metais pradėta įgyvendinti naujų projektų už 206 232 Eur sumą. 2020-tų metų sėkmingam projektų įgyvendinimui gali įtakoti esanti Lietuvoje ekstremali situacija ir veiklų apribojimai dėl karantino. Tačiau pagal galimybes stengsimės pasiekti projektuose numatytų rezultatų.

Pirmininkė

Jelena Ivančenko